

Natuur rond het Markdal

Info: 06-40007219

Lijsterbesspirea

De lijsterbesspirea (*Sorbaria sorbifolia*) is een struik die je in Breda hier en daar in plantsoenen tegenkomt en die soms verwildert. Als je op de verspreidingsatlas van FLORON kijkt zie dat lijsterbesspirea in heel Nederland wordt gemeld, maar met een grotere dichtheid op de zandgronden. De klei- en veenstreken zijn minder bedeed.

De lijsterbesspirea is een bladverliezende struik, die tot de rozenfamilie behoort. De struik komt van nature voor in de gematigde streken van Azië, waaronder Siberië, het Verre Oosten van Rusland, Noord-China, Japan en Korea en is van daaruit als sierplant verder verspreid naar Europa en Noord-Amerika. De struik wordt 1,5 á 2,5 m hoog met opgaande takken en lange ondergrondse uitlopers. Het oneven geveerd blad heeft steunblaadjes, is tot 25 cm lang en heeft dubbelgezaagde, zittende blaadjes. Alleen het topblaadje heeft een bladsteel. In juni bloeit de struik met grote witte pluimen, die hommels, honingbijen en vlinders trekken.

Het is voor mij wat raadselachtig hoe lijsterbesspirea aan zo een wijde verspreiding komt. In plantsoenen en bermen zie je dat de struik verder kruipt via worteluitlopers en dan zelfs wat woekergedrag vertoont. In rubrieken met tuinadviezen wordt aangeraden worteluitlopers direct af te knippen, met uitroepteken! Het kan zijn dat door het land worteldelen als tuinstort voor verbreiding zorgen. Het kan ook zijn dat hij zich uitzaait. Volgens kwekers kan dat.

Er is in Nederland nog een familielid en dat is de harige sorbaria (*Sorbaria tomentosa*) afkomstig uit de Himalaya

Lijsterbes (struik) Spirea.
Foto: Aad van Diemen

Een pareltje van een Koninginnepage op de Bleeke Heide.
Foto Ria Lambregts.

en is meer een rotsplant. Deze komt veel minder voor en is verwilderd slechts viermaal aangetroffen. De geslachtsnaam 'Sorbaria' komt van een Latijns woord voor roodachtig en heeft betrekking op de kleur van de bessen. De letterlijke vertaling van *Sorbaria sorbifolia* is: 'lijsterbesachtige met lijsterbesblad'. 'Tomentosa' betekent 'viltig behaard'.

Aad van Diemen – Natuurgids IVN Mark&Donge

Markdal kan (nog) beter

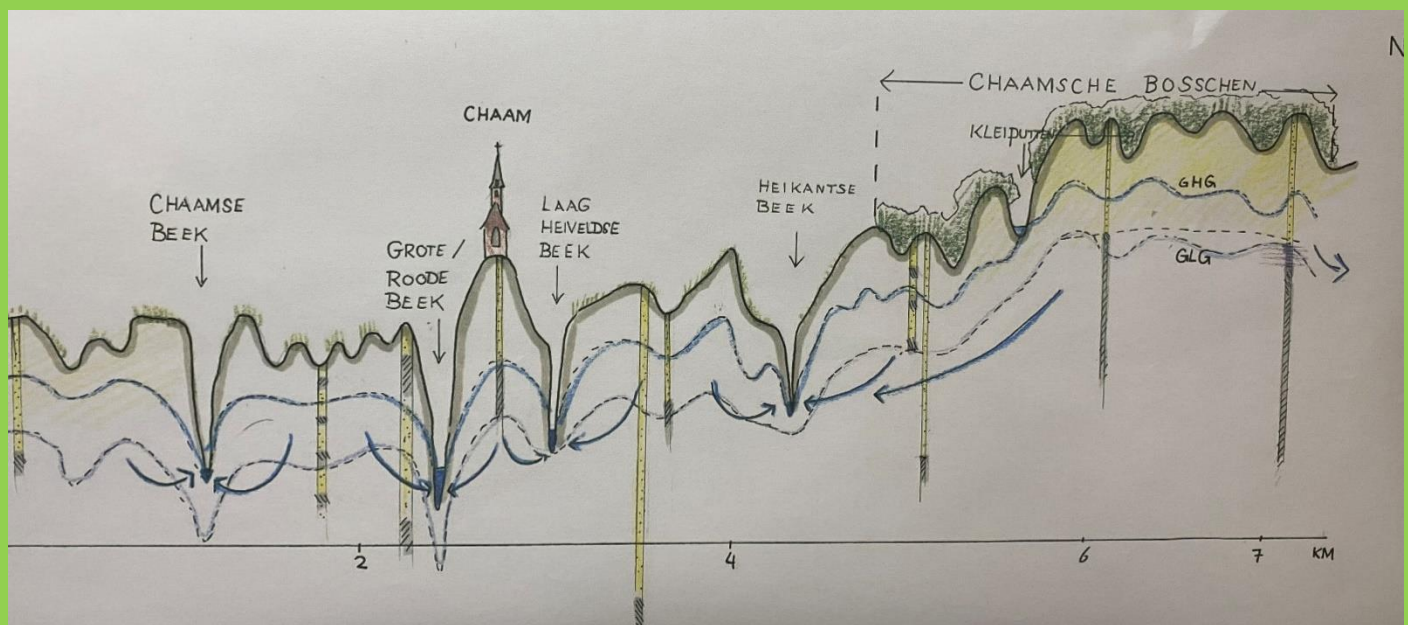
Natuur- en milieuverenigingen IVN Mark&Donge, Markkant-Milieuddefensie, de Groene Koepel en Adviesgroep BromN zijn op zich blij met het ontwerp voor het Markdal-zuid bij Galder-Strijbeek. Ze hebben vanaf ca 2006-2010 aan de wieg gestaan van het Markdalproces. Dat nadat de vereniging Markdal 100 ha voor natuur verworven heeft nu door het

Waterschap en de provincie verder vlot getrokken wordt. Het gaat nu immers gebeuren. Er is gekozen om de 'vrijstromende -meanderende- Mark' voor het grootste deel op de oostoever te ontwikkelen. Daardoor wordt de oude meander in het waterschapsbos (zuid van het Vonderpad) niet aangetakt. Maar dit zou wel als

natuur ontwikkeld moeten worden, dat plan ontbreekt nog. Ze missen ook natuurontwikkeling langs de EVZ van de Strijbeekse grensbeek, op grond van SBB en het waterschap. Door gebrek aan beheer verzuigt dat nu. Verder kijkend naar het noordelijke deel van het Markdal wordt er voor gepleit om zowel de oude meander Schoondonck als de Klokkenberg meander te benutten, ook al liggen ze op verschillende oevers. Beiden hebben grote historische en natuurlijke waarden, waarvoor niet star aan het principe van 'alles op één oever' vast gehouden moet worden.

Teleurstellend is het dat de overheden het nog niet eens konden worden over de gescheiden wandel- en fietspaden. Sommige natuurbeheerders zijn publieksonvriendelijk en willen eigenlijk geen mensen zien. Voor draagvlak is recreatieve natuurbeleving wél noodzaak! Ook zijn Overheden het nog niet eens over de verdeling van de kosten bij de noodzakelijke scheiding van wandel- en fietspaden. Zo wordt de recreatieve natuurbeleving door burgers de sluitpost. Dat gaat tegen alle eerdere plannen met balans van natuur en natuurbeleving in, ten koste van duurzame recreatie door burgers.

De zienswijze vraagt om de studie 'Vogelvriendelijke inrichting' van de Vereniging Markdal en Maaike Griffioen^{PHD} bij de landschappelijke inrichting met historische heiningen, etc. toe te passen. En uiteraard om nu ook het noordelijke deel voortvarend op te pakken en mee te koppelen met de sanering van de stikstof piekbelasters. Daarvoor moeten de overheden samenwerken en niet 'elkaars kat uit de boom' kijken.

***Te diep ingesneden Chaamse Beken? Droogvallende bovenlopen naast Chaamse 'piek'?
Aan oplossende visie wordt gewerkt. Schets: Waterschap Brabantse Delta***

Markandalletjes

- * Het zomert verder, de drie jonge uivertjes van kinderboerderij Parkzicht zijn op eigen benen uitgevlogen.
- * Er was geen vergunning voor de veldschuur op Klokkenberg te vinden. Dus via handhaving en verzoek van Natuurplein is de veldschuur bij de kwetsbare meander nu gesloopt.
- * Insectenwandeling IVN Mark&Dong. Strijbeekseheide en vennen. Zaterdagmiddag 5 aug. 13u30-15u30.. Ontmoeting met vlinders, sprinkhanen, wantsen, soldaatjes, grote gruwelijke rupsendoder, basterdzandloopkevers, zand-, koekoeksbijen en goudwespen? Aanmelden.
- * Natuurtuin IVN Mark&Dong. Oranjepolder. Open, zaterdagmorgen 12 augustus. 9-12u. Waterpartijen, planten, vlinders, vogels, vrijwilligers, enz. enz. Domeinweg 9. Oosterhout.
- * Dorpsplantenwandeling Ulvenhout. Zondagmiddag 13 augustus. 13u30-15u30. Natuur in versteende omgeving, kale grond, langs gevels, muren, in de goot, in boomspiegels, in spleten en scheuren, op zanderige plekjes bij putten en palen, overal natuur van Stadsplanten. Zie: www.stadsplantenbreda.nl. Ook voor rolstoel ene kinderwagens. Aanmelden. IVN Mark&Dong.
- * Vogels: op Bleke Heide, Georde Fuut, Grutto's, Wulp, Groenpootruiter, Lepelaar, Grote Zilverreiger, Spotvogel, Grasmus, Tuinfluiter, Gele Kwikstaart, Groenling, Kneu-en, Kieviten, Regenwulpen en KOEreiger zagen Ria Lambregts, John & Marie José van Gestel en Willy Willems. Kees Noijens genoot van ZWARTE Ooievaar bij Riel.

- * Merkske: Baltsende Kwartels, RODE Vrouwen, Wespensdieven en Wielwalen zagen Stijn Leestmans, Bart Kisteman en Ton Smits.
- * Markdal: Oeverzwaluwen, volop Kleine Karekieten, Tuinfluiter zagen John en Marie-José, Nico natuur, Harry van Vugt. Jarek van Houten spotte dat leuke petje op een Visdiefje.
- * En bij Lange Bunder Slangwijk: Zomertaling, Witgatje, Bruine Kiekendief, IJsvogels van Rutger Ouwerkerk, Erik van Boxtel. John Sips (NM) meldt bij Oosterheide drie uitgevlogen Raven.
- * Nu twee weken vakantie voor uitgever EM de Jong en Natuur rond het Markdal. Geen ramp buiten is er voor iedereen genoeg te zien! Fijne Vakantie!

Joop van Riet – IVN natuurgids Mark&Donge